

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din.
mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 29. maja 1926.

Telefon št. 552.

STEV. 62.

Glavna določila predloga zakona o neposrednih davkih.

Minister za finance je predložil Narodni skupščini predlog zakona o neposrednih davkih.

Glavna določila tega predloga so:

1. Zemljiški davek.

Zemljiški davek se odmerja po katastrskem čistemu donosu katerega prilagodi posebna komisija pridobitnim prilikam v dobi od 1. julija 1925 do 30. junija 1926. Komisija izvrši svoje delo do konca leta 1927 tako, da se bo pričel od 1. januarja 1928 pobirati zemljiški davek enakomerno za celo državo.

Davek znaša 20% od katastrskega čistega donosa.

2. Hišni davek.

Hišnemu davku so zavezana vsa poslopja, ki imajo tako konstrukcijo, da se ne dajo premikati.

Davka so prosta gospodarska poslopja, tovarniške in druge industrijske zgradbe, v kolikor ne služijo za stanovanje, prodajalne ali za druga podjetja in obrti.

Nove zgradbe so davka proste za dobo 5 let, ako so pritrilčne, za dobo 10 let, ako so ennadstropne, na 15 let, ako so dvonadstropne, in na 20 let, ako so večnadstropne. Davčna prostost se za pritrilčne prostore ne razteza nikdar za daljšo nego petletno dobo.

Na deželi so oproščena poslopja, katera služijo za stanovanje kmetovalcev in niso oddana v najem, ako nima lastnik preko 4800 Din letnih dohodkov. Sicer plačajo kmetovalci za hiše, ki niso oddane v najem in nimajo preko 5 sob, po 20 Din za vsako sobo. Enako ugodnost uživajo delavske hiše industrijskih in rudarskih podjetij, ako posamezna stanovanja ne obsegajo preko dveh sob.

Hišni davek se v vseh drugih primerih pobira od dejanske najemnine ali ocenjene najemne vrednosti po odbitku stroškov za vzdrževanje, upravo in amortizacijo. Ti stroški se računajo v Ljubljani z 20%, v drugih mestih, v trgih in zdraviliških krajih s 25%, na deželi pa s 30%. Hišni davek znaša 20% od čiste najemnine ali od kosmate najemnine v Ljubljani 16%, v drugih mestih, trgih in zdraviliških 15%, na deželi pa 14%.

3. Davek na donos podjetij, obrtov in samostojnih poklicev.

Temu davku so zavezana vsa na pridobivanje usmerjena podjetja.

Predlog deli davku zavezana podjetja v tri kategorije.

V prvo kategorijo spadajo vsa trgovska, industrijska in obrtniška podjetja, od zadnjih pa samo ona, ki prodajajo četudi samo deloma tudi tuje izdelke, ali pa ako prodajajo samo svoje izdelke, ako zaposlujejo preko dve pomožni moči (pomočnika).

V drugo kategorijo spadajo odvetniki in notarji ter vsi obrtniki, ki ne pridejo v prvo kategorijo.

V tretjo kategorijo se uvrščajo vsi telesni delavci izven službenega razmerja.

Davek znaša v prvi kategoriji 12%, v drugi kategoriji 8% in v tretji kategoriji 2% od dohodkov čistega donosa, ki se ugotovi na sličen način, kakor pri nas po sedanjem zakonu za dohodnino.

Ako davkoplačevalec ne predloži napovedi, odnosno računa, oceni donos davčni odbor, ki za oceno primerja podjetje takega davkoplačevalca s podjetjem, za katero je doletni davkoplačevalec v redu predložil podrobni račun.

4. Rentni davek.

Rentnemu davku so zavezane obresti rent, posojil, hranilni vlog, osebne rente, dividende, najemnine in zakupnine

itd. Davka so prosti donosi, ki so del dohodka obrtnih podjetij, dalje država, obresti poštne hranilnice, podpore, dividende domačih podjetij itd. Davek znaša 10% za hranilne vloge in 15% za ostale dohodke.

5. Pridobitina od podjetij, ki javno polagajo račune.

Obseg davčne dolžnosti se giblje skokovito v okviru sedanjega zakona.

Davčna podstava je bilančni čisti dobiček, kateremu se prištejejo med drugim posebna pridobitina z vsemi državnimi pribitki, za nameščence plačani davki in darovi, ki niso v neposredni vzročni zvezi z obratom ter dotacije rezervnih fondov, odštejejo se pa med drugimi amortizacije, ki ustrezajo dejanski obrabi, četudi se vnašajo v posebne fondove.

Davek znaša pri rentabilnosti 10%, 15%, 20%, 25%, 30% in preko 30% za industrijska in rudarska podjetja ter za zadruge 15%, 17%, 19%, 21%, 23% in 25%, za ostala podjetja pa 20%, 22%, 24%, 26%, 28% in 30%.

Za zadruge z neomejenim jamstvom, konzume, nabavljalne zadruge in zadruge, ki ne dele dobička, se odmeri davek po znižanem merilu.

6. Dohodnina.

Dohodnino plačujejo poleg fizičnih tudi pravne osebe (imovinske občine, zakladi, ustanove itd.). Davčni minimum znaša 3600 Din. Ugotovitev odmerne podlage se izvrši na sličen način, kakor za sedanje dohodnino.

Davek znaša

pri dohodkih 5.000 Din	125 Din
pri dohodkih 20.000 Din	800 Din
pri dohodkih 40.000 Din	2.090 Din
pri dohodkih 65.000 Din	3.840 Din
pri dohodkih 100.000 Din	6.850 Din
pri dohodkih 150.000 Din	11.815 Din
pri dohodkih 250.000 Din	41.815 Din

Osebe z dohodki preko 12.000 Din plačajo za 10% višji davek, ako nimajo za nikogar skrbeti, za 5%, ako preživljajo eno, in za 3%, ako preživljajo dve osebi.

Priredba.

Vsak davkoplačevalec je dolžan vložiti prijavo v določenem roku. Minister za finance sme posamezne kategorije oprostiti vlaganja prijave.

Davek odmerja davčni odbor, ki se sestavi za vsak okraj. Davčni odbor obstoji iz predsednika in 6 članov ter 6 namestnikov. Predsednika in polovico članov ter namestnikov imenuje minister za finance, ostalo polovico pa posamezne občine, tako da bo obstajala za vsako občino posebna komisija.

Davčni odbori morajo biti tako sestavljeni, da imajo na deželi dve tretjini zastopnikov kmetovalci, eno tretjino pa ostali davkoplačevalci, v mestih pa dve tretjini trgovci, obrtniki in industrijci, eno tretjino pa ostali davkoplačevalci.

Davčni odbor je vezan na uradne priporočke, ako se pred odborom kaj drugega ne ugotovi.

Odmera davkov se razgrne v vsaki občini za dobo 8 dni. Pritožbe je vlagati v roku nadaljnjih 15 dni. Posebne plačilne naloge dobe samo podjetja, ki plačujejo posebno pridobitino.

O pritožbah odloča reklamacijski odbor, ki obstoji iz predsednika in 8 članov. Predsednika in polovico članov imenuje minister za finance. Ostali štirje člani se izvolijo na ta način, da voli vsaka občina enega zastopnika in vsi ti zastopniki enega okraja izmed sebe štirje člani, ki stopijo v funkcijo, kadar se obravnavajo v odboru pritožbe iz njihovega okraja.

Kdor ne vložil napovedi, plača za 5% povišani davek, ako pa kljub pozivu ne vložil napovedi, se kazenski znesek zviša na 10%. Podjetja, ki javno polagajo račune, plačajo 25% povišek, ako ne predložijo v določenem roku prijave.

Ministrstvo prosvete — dobavitelj šolskih potrebščin.

Že lansko leto so prinesli razni listi poročila, da se prosvetno ministrstvo resno bavi z mislijo izgotavljanja šolski zvezkov za srednje šole itd. Tudi naš list je takrat zavzel ostro stališče proti tej nameri ter je opozoril merodajne faktorje na nevarnost, ki preti naši legitimni trgovini, ako se ta načrt prosvetnega ministra uresniči.

Odločnemu nastopu vseh prizadele, posebno pa energični akciji Gremija trgovcev v Ljubljani, se imamo zahvaliti, da se omenjeni načrt ni izvedel. Prepričani smo bili, da je ministrstvo ta načrt popolnoma opustilo. Kakor pa čujemo, je zadeva postala v zadnjem času zopet aktualna ter je baje dotična naredba pripravljena, da se predloži v podpis ministru prosvete. Posebno vsebuje naredba, kakor smo čuli, določbo, ki pooblašča tukajšnje državno zalogo šolskih knjig za monopolno prodajo vseh šolskih potrebščin za Slovenijo.

Kakor smo informirani, je ljubljanski gremij tozadevno podvzel na merodajnem mestu vse potrebne korake, da se ta načrt nikakor ne izvede, ker bi ta naredba ministra prosvete uničila nebroj eksistenc in neizmerno škodila naši legitimni trgovini, ki pod pezo bremen svoje obrate komaj vzdržuje. Pripominjamo, da je tukajšnja zaloga šolskih knjig prosta vseh davčnih in drugih bremen in ji je na ta način prav lahko konkurirati legitimni trgovini, ki je z vsemi državnimi in drugimi dajtvami preobremenjena. Čudno je tudi dejstvo, da tukajšnja državna zaloga šolskih knjig ni prijavljena pri nobeni obrtni oblasti!

Mnenja smo, da se nikdar ne sme dopustiti, da bi se pod besedo »državna« skrivala navadna trgovina. Vsled tega opozarjamo merodajne faktorje, da opozorijo ministra prosvete, naj enkrat za vselej opusti to namero in naj tako nereelno ne konkurira domači, z javnopravnimi dajtvami itak preobremenjeni trgovini.

K zadevi se še povrnemo, ko bomo prejeli natančnejše informacije.

Preganjanje trgovcev.

V zadnjem času je začela ljubljanska policija zopet strahovati legitimne trgovce in zahteva, da se natančno označijo cene posameznim predmetom v izložbah. Zakaj se je uvedel ta strogi režim, nam ni znano, vendar se nam zdi primerno, da prosimo policijsko oblast, naj ne izvaja nad trgovstvom prestrogo čl. 6. zakona o pobijanju draginje, ker ni za to nobenega povišja. Kakor smo informirani, imajo vsi trgovci označene cene v vseh izložbah na vidnem mestu. Morda se zgodi slučaj, da označba cene po neprevidnosti ali kako drugače tupatom odpade, toda zbog tega ni še dan povelj za kazensko postopanje. Tudi so bili na ovadbo policijske oblasti vsled tega nekateri trgovci že občutno kaznovani. Kakor smo informirani, izvršuje na nekaterih centrih mesta službo tako osebje, ki je komaj prestalo preizkušnjo, vsled česar tudi ni zadostno poučeno, kdaj ima postopati proti našim trgovcem glede označbe cen posameznim predmetom.

V ostalem pa opozarjamo vse trgovce, da strogo pazijo na označbo cen ter da k intervencijam policije pritegnejo eventualno tudi dve priči.

K stvari se še povrnemo, ko dobimo podrobne informacije.

Trgovec in obrtnik.

Iz razgovorov z obrtniki se lahko sklepa, da ni pravilne poslovne zveze med obrtnikom in trgovcem in da naši obrtniki pogrešajo kakor na deželi tako v mestih opore v trgovini. Obrtniški krogi trdijo, da vidi naša trgovina v obrtniku le svojega odjemalca, dobrega ali slabega plačnika, pa nič drugega.

Tako razmerje ni pravilno. Naše trgovstvo mora skrbeti za ožje poslovne zveze z našo obrtjo, obrtnik mora biti ne samo odjemalec trgovine, ampak tudi njen dobavitelj. Ni trgovine, v kateri bi se ne rabil eden ali drugi predmet, ki ga izdeluje ali bi ga izdeloval naš obrtnik, če bi imel stalnega odjemalca. Posebno v železninski, galanterijski in drobnj ter v katonajni stroki imamo mnogo predmetov, kateri prihajajo v velikih količinah iz tujine, ki pa bi se lahko izdelovali doma v vseh kakovostih, tudi za najbolj razvane zahteve. Popolnoma neutemeljen in jalov je izgovor, da nimamo za to dovolj sposobnih ljudi. Res je, da po vaseh jih ni in jih ne bo, zato pa jih dobite že po trgih, še več pa po mestih za skoraj vsako stroko jako dobro izvežbane rokodelce, med njimi mnogo takih, ki so si leta in leta služili v tujini dober kruh, ki so prišli iz navdušenja za svedobno domovino domov, toda doma vsled naše zaljubljenosti v tujino in omalovaževanje domače obrti skoraj stradajo in komaj životarijo.

Ne samo široki sloji potrošacev, ampak tudi znatna večina trgovskih krogov je mnenja, da je iz tujine uvoženo blago boljše od domačega proizvoda. Navedem samo primer. S ponosom trdi trgovec, da prodaja angleško platno in misli, da mu boš zato dražje plačal od domačega. Celo navadna rujava kotenina se jim zdi boljše, če je od zunaj, čeravno naša industrija v tej z uspehom konkurira v kakovosti in v ceni. Gosp. Kozina pravi, da bi luksuzni čevlji »Peko« imeli pri našem žensstvu večjo veljavo in bi lahko bili tudi dokaj dražji, če bi prišli z Dunaja. Za časa Avstrije smo dobivali tržiške čevlje preko Dunaja! Wienerware!

Naša industrija in veleobrt zahtevata zaščitno carino. Večina je ne zahteva radi ureditve cen, ampak zato, da bi se preprečil uvoz raznih tujih izdelkov, ki se še vedno uvažajo kljub enaki ceni domačih izdelkov. Marsikateri tuji izdelek je na oko res lepši, toda kakovostno zaostaja.

Čas je že, da bi imeli v domače kakovostno dobre izdelke vsaj toliko zaupanja, kot ga imamo v tuje malovredno blago. Posebno trgovski krogi naj pomislijo, da čimveč denarja ostane doma, tem večja je kupna moč odjemalcev. Vsak zaslužek, ki ga daste domačemu obrtniku in podjetniku, se steka posredno zopet v vaše blagajne. Blaži se pa tudi brezposelnost.

Seveda ne smemo zahtevati od domačega obrtnika in industrijca, da mora biti vsak njegov izdelek cenejši od inozemskega. Če od tujca ne zahtevate, da vam naj delal zastoni, zakaj bi pa naj domačin delal cenejše. Ali morda zato, ker so pri nas življenjski pogoji najdražji!

Fr. Zelenik.

TRGOVCI! Razpečavajte v svojih trgovinah srečke loterije Društva »Trgovske akademije«. Srečke dobile pri svojem gremiju.

Načrti meničnega in čekovnega zakona.

V četrtek se je vršila v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo anketa o predlogih k načrtu novega meničnega in čekovnega zakona. Anketo, katere so se udeležili zastopnik notarske zbornice g. dr. Kuhar ter skoro vseh ljubljanskih bank, je otvoril zbornični predsednik g. I. Jelačin ml., vodil jo je tajnik g. dr. I. Pless. Univ. prof. dr. M. Škerlj, ki je kot član ministerielne komisije osebno sodeloval pri sestavi načrtov, je uspešno pomagal pri anketi strokovnjakov z obširnimi pojasnili. Tekom ankete so se tudi čitali posamezni odstavki iz obširnih pismenih izjav g. dr. R. Pipuša iz Maribora in Čekovnega zavoda iz Ljubljane.

Anketa je razpravljala o gotovih vprašanih novih zakonov, ki se dajo sicer s pravne stališča rešiti na razne načine, glede katerih pa je komisija pri ministrstvu pravde smatrala za potrebno, da zasliši tudi mnenje praktikov.

K načrtu meničnega zakona so bili strokovnjaki na anketi glede vprašanja, ali ni nevarno funkcionarju, ki napravi protest, dovoliti, da izroči protest, ki je pogoj za regres, brez vsake legitimacije mnenja, da ne vsebuje to take nevarnosti, da bi se moralo proti temu zavarovati s posebnim zakonskim določilom. Anketa je tudi osvojila surrogatni (nadomestni) protest, katerega vsebuje novi načrt. Predpisi, ki jih vsebujejo obče državljanski, trgovinski in izvršilni zakoni glede zastavne in retencijske pravice, se naj dajo še posebej v novi zakon. Tudi se je anketa soglasno izrekla proti omejitvi menične sposobnosti glede kmetijskega ljudstva in omoženih žen, novi zakon naj ne vsebuje nobenih takih omejitev. Zakon naj dovoli plačilo menične vsote, seveda proti kaveiji, sicer po dospelosti, toda že prej nego postane sklep o amortizaciji menice pravno močan. Vacatio legis naj znaša tri ali največ šest mesecev, dasi je v načrtu predvidena šestmesečna vacatio. Slednjič je anketa na vprašanje, ali se naj pri preinačenju (= spremembe, ki niso kriminalne) menice osvoji načrtu presumpcija, da se podpiše, dani na menico pred preinačenjem, soglasno odgovorila, da za to ni stvarnega razloga.

Glede sistema pri sestavi meničnega zakona je anketa soglasno osvojila načelo, da se naj izda posebni čekovni zakon, v katerega naj se na odgovarjajoča mesta vnesejo v celoti vse one norme meničnega zakona, ki veljajo tudi za ček. Kraj plačila naj bo na čeku označen. Uvedejo se naj absolutni plačilni roki. Ček naj se prezentira v izplačilo v času, določenem po zakonu na mestu plačanja, in sicer je ček predložiti v roku 10 dni, ako je izstavljen v naši državi; 15 dni, ako je izstavljen v kateri drugi ev-

ropski državi; 30 dni, ako je izstavljen v izvenevropskih državah in to na obalah Sredozemskega in Črnega morja ali na otokih v njih; dva meseca, ako je ček izstavljen v drugih izvenevropskih državah.

Nadalje se je anketa soglasno izjavila za to, da je poleg čeka za obračun uvesti tudi »prečrtani« (kroširani) ček. Poleg regresa naj bi dal zakon imetniku čeka pravico, da ček vrne in zahteva od trasanta ali svojega neposrednega indosanta izplačilo na podlagi pravnega razmerja, iz katerega je nastal ček. Z ozirom na dolžino rokov za prezentacijo čeka v izplačilo, ni potreba po zaključku ankete, počakati za vložitev protesta radi neplačanja še prvi delovni dan po poteku roka za prezentacijo v svrhu izplačila. Glede zastaralnih rokov so bili strokovnjaki mnenja, da se uvede enotni šestmesečni rok. — Za prejudicirani, zastarani ček naj bo dopustna samo obogatitvena tožba, seveda samo proti trasantu. — Ediktaleten rok za amortizacijo naj znaša 30 dni. — Na vprašanje, ali se naj kaznuje trasanta tudi v primeru, ko je mogel trasant ček pravno veljavno preklicati, a tega ni napravil tako, da more trasat še plačati ček, ali je vendar disponiral s pokritjem, tako da se ček stvarno ne more izplačati, so bili strokovnjaki mnenja, da ni treba kazenske sankcije, ampak naj bo trasant samo odgovoren za škodo, ki jo s tem povzroči.

Po končani anketi se je tajnik g. dr. Pless zahvalil vsem navzočim za sodelovanje. Zlasti se je zahvalil g. prof. dr. Škerlju, ki je k rezultatom ankete s svojimi pravnimi pojasnitvami tako odlično pomagal. Zaključke ankete bo zbornica predložila ministrstvu pravde, da jih upošteva pri končni redakciji načrtov.

PREDLOG ZAKONA O NEPOSREDNIH DAVKIH.

Na drugem mestu priobčujemo glavna določila predloga zakona, katerega je Narodna skupščina odkazala v razpravo posebnemu odboru. Pridržimo si, da k temu predlogu tekom drugega tedna zavzamemo svoje stališče. Danes moramo že priznati, da pomeni predlog v formalnem oziru izdaten napredek napram tretjemu načrtu in se pozna, da so pri sestavi predloga in motivnega poročila sodelovali res strokovnjaki na polju davčne zakonodaje. Sedanji predlog je v splošnem naslanja veliko pozneje na zakon o osebnih davkih, ki velja v Sloveniji in Dalmaciji, nego se je naslanjal tretji načrt. Kar se tiče davčnih meril in ustroja davka, ki naj nadomesti našo občno pridobitno, moramo povdariti, da so predlagana merila preostala, ker bi se po njih davek pri nas preje povišal nego znižal. Davčna merila v predlagani izmeri že danes odločno odklanjamo.

močna. To potrdilo podpiše tajnik razsodišča ter pritiskne nanj pečat razsodišča.

Stranka, ki hoče povzročiti nasprotniku izvršbo ali rubežen in s tem zvezano prodajo premičnin ali nepremičnin, predloži pravno močno razsodbo borznega razsodišča pristojnemu rednemu sodišču, ki izvrši rubežen.

Službeni jezik.

Kakor smo že omenili, je službeni jezik razsodišča slovenski in srbohrvatski.

Kdor ni več teh jezikov, privesti mora na lastne stroške na razpravo zaprišenega tolmača.

Pravilnik razsodišča ljubljanske Borze za blago in vrednote naroči se pri tajništvu ljubljanske Borze.

Borzno razsodišče je važen člen Borze, ker praktično vsakemu trgovcu najboljše, pravno veljavno, najhitreje in najceneje služi. Borznega razsodišča se lahko poslužijo vsak trgovec ne glede na to, ali je član ali ne, ako je sklepal kupčije z izrecno pripombo, da je v slučaju spora meročajno za kupca in prodajalca brezprizivno razsodišče ljubljanske Borze, ki mora biti nevedena v besedilu zaključka. Današnji tempo trgovanja in pa

USTANOVITEV URADA ZA TEČAJE PRI ITALIJANSKEM FINANČNEM MINISTRSTVU.

Predsednik italijanske poslanske zbornice je na seji dne 25. t. m. razdelil med poslance zakonski načrt za ustanovitev urada za tečaje pri finančnem ministrstvu. Zakonskemu načrtu je priloženo tudi poročilo, ki pojasnjuje razloge za ustanovitev tega važnega urada. Naloga tega urada bo, da štiti domačo valuto na denarnih trgih v notranjosti države in v inozemstvu. Urad za tečaje bo neposredno podrejen glavnemu ravnatelju zaklada in bo sestavljen iz strokovnjakov za finančna in bančna vprašanja.

ZA FRANCOSKI FRANK.

Uradno poročilo ministrskega predsedništva javlja, da je vlada sklenila posluževati se vseh sredstev, ki jih zakon dovoljuje proti onim, ki širijo neresnične vesti, katere bi zamogle vplivati na tečaje deviz in valut. Včeraj popoldne sta imela Herriot in Briand konferenco. Razpravljala sta o načrtih za izboljšanje in stabilizacijo francoskega franka ter o ustanovitvi posebnega odbora finančnih izvedencev.

CITROEN - AUTOMOBILI

5 špeciální luksuzní izdelavi, 10/22 HP, 4 do 5 sedežni, jeklena karoserija, porabi 8 l benzina na 100 km. Brez konkurenčne cene. —

Zahtevajte cenik pri zastopstvu

JUGO-AUTO, Ljubljana

Dunajska cesta 36.

Telefon 236.

Iz sodne prakse.

Pravočasnost odgovora na ponudbo. Dobavni čas — bistveni del pogodbe?

Ponudba za sto vreč sladkorja po 1220 franko Maribor je bila tožnici po toženki odposlana iz Zagreba po pošti 15. oktobra, ji je bila vročena 17. oktobra in po tožnici 18. oktobra ob 10. uri zjutraj sprejeta z brzojavko, ki je imela tudi še dostavek: »dobava mesec novembra«. Toženka je pa dobavo odklonila, češ da je v tem sladkor poskočil v ceni za en dinar. Po preteku dobavnega roka je dala tožnica toženki naknadni rok z izjavo, da bo po neuspešnem poteku tega roka zahtevala odškodnino radi izostale dobave. Ker toženka tudi sedaj še ni dobavila, iztožuje tožnica od nje svojo škodo, ki jo vidi v razliki med pogojeno ceno in višjo tržno ceno na zadnji dan naknadnega roka.

Toženka navaja, da je tožnici ponudila 14. oktobra brzojavno vagon sladkorja, toda po višji ceni. Na to ji je tožnica dne 15. oktobra brzojavno odgovorila, da naj toženka poprej uredi zahtevani popust pri nekem prejšnjem vagonu, potem bo dala nadalje razgovarjala. Toženka je odgovorila z brzojavko dne 16. oktobra, da

tvornica na noben popust ne pristaja, in je istega dne pismeno ponovila svojo ponudbo od 14. oktobra. 18. oktobra se je pa je prejela tožnično brzojavko istega dne in vsebine, kakor jo navaja tožnica. — To brzojavko toženka ne prizna, da bi bila obvezen sprejem njene ponudbe. Predvsem je zakoniti rok za odgovor o sprejemu prekoračen in s tem odgovor zamujen. Znika, da bi bila pisala kako pismo 15. oktobra. Ali tako pismo bi moralo priti iz Zagreba v Maribor že 16. oktobra in bi tožnica vsaj 17. oktobra morala odgovoriti. Dalje je tožnica navedla v brzojavki 18. oktobra nižjo ceno nego ji je sporočila toženka v svoji ponudbi. Tudi je dodala pogoj, da se dobavi v mesecu novembru. Ta sprejem torej ni ustrežal ponudbi, je bil torej le ponudba od strani tožnice, ki je pa toženka tudi zato ni sprejela, ker ji je tvornica odklonila sploh vsako dobavo v mesecu novembru. Svojo odklonitev je toženka tožnici naznanila pismeno dne 21. oktobra.

K prigovoru, da tvornica pogoja dobave v mesecu novembru ni sprejela, omenja tožnica, da ta dostavek v njeni brzojavki ni nikakšen pogoj pogodbe, temveč le izjava od njene strani, kdaj naj se sladkor dobavi, kar je tožnica morala sporočiti toženki, ker toženka v pismu od 15. oktobra sama pravi, da ji mora en vagon še le osigurati; ponudba od 15. oktobra sama pa je sprejeta brez pridržka.

Pravdo sodišče je tožbenemu zahtevku ugodilo. — Odločilno za razsoje te stvari je, ali je smatrati toženkinino pismo od 15. oktobra za oferto in brzojavni odgovor tožnici v 18. oktobra za sprejem te oferte in ali je ta sprejem došel toženki pravočasno v smislu čl. 319. trg. zk. — Dokazano pa je, da je toženka res poslala tožnici ponudbo s pismom 15. oktobra vsebine, kakor jo zahteva tožnica. Ker je tožnica to pismo dne 17. oktobra prejela, a že dne 18. oktobra predpoldne brzojavno odgovorila, da sprejme toženkinino ponudbo po ceni 1220 Din, je v tem videti pravočasni odgovor v smislu sprejetja ponudbe po čl. 319. trg. zk. Bistvene točke kupne pogodbe sta blago in cena. O teh bistvenih točkah sta bili stranki edini in zato je smatrati pogodbo za sklenjeno. Pristavek v tožnični brzojavki glede časa dobave pa ni nikaka potrebnost kupne pogodbe. Neupravičeno se je torej branila toženka izpolniti to pogodbo in jo zato zadenejo posledice njene zamude v smislu tožbenega zahtevka.

V prizivu je toženka zopet poudarjala, da je znano, da je poštna zveza med Mariborom in Zagrebom naravnost sijajna. Na vsako stran vozi po pet poštnih vlakov na dan. Pisma, oddana na enem kraju, so drug dan na drugem. Pismo od 15. oktobra je moralo torej biti v Mariboru 16. oktobra, in je toženka mogla pričakovati odgovora na to pismo že 17. oktobra. Odposlan pa je bil še le 18. in torej vsakakor prepozno. — Tudi je bilo tožnici znano, da je toženka dobivala iz tvornice sladkor, ki ga je naprej razpečevala. Tvornica je pa vsako dobavo za

8

LISTEK.

Borza,

nje pomen in praktična navodila za trgovanje na Borzi.

(Konec.)

Izvršitev sodbe.

Plačila in dajatve v denarju, mora obsojena stranka izvršiti, to je plačati v 24 urah po razglasitvi sodbe, če so bile stranke pri razglasitvi sodbe navzoče. Sicer pa se morajo izvršiti plačila v 24 urah od dneva, ko se je pismena sodba izročila obvezani stranki.

Poravnave, veljavno sklenjene pred razsodiščem ali pa pred tajnikom razsodišča imajo isto veljavo kakor sodbe in se morajo izvršiti denarna plačila istotako v 24 urah.

Za druge dajatve, kakor v blagu pa sme določiti sodišče rok nad 24 ur. Ta rok se določi navadno za stranke v Ljubljani na tri dni, za druge stranke pa na osem dni.

Izvršba ali rubežen.

Na prošnjo stranke mora razsodišče potrditi, kdaj je postala sodba pravo-

silni konkurenčni boj, ki izključuje vsake večje dobičke, ne dovoljuje trgovcu daljšega čakanja na plačilo, ali pa celo nesigurnih blagovnih kupčij, to je namreč takih, ki ne odgovarjajo trgovskim sklepom po kakovosti in teži. Borzno poslovanje samo pa take kupčije sploh izključuje, ker borzni sklep točno določa težo, kakovost, provenijenco blaga in plačilo. Da se ta medsebojni trgovski sklep res točno in po predpisih izvrši, je torej nujno potrebno, da ima Borza tudi ustanovo, ki sporedno z borznim poslovanjem očuva interese kupca in prodajalca in v slučaju spora naglo odloči, kaj prav ali ne. Za to torej skrbe borzna razsodišča.

Prednost, ki jo uživa trgovec z vporabo borznega razsodišča, pa je tudi v tem, da borzno razsodišče posluje mnogo hitreje, kot civilna sodišča in da so v borznem razsodišču kot razsodniki praktični trgovci, ki z praktičnim razumevanjem odločajo v spornih trgovskih poslih. Razsodbe, izrečene po borznem razsodišču, so polnomočne in je nasprotnik prisiljen poravnati svoje obveznosti v par dneh, sicer lahko izvrši tožitelj izvršbo ali rubežen. Ker pa je danes nagli postopek in kritje terjatev važna činje-

nica za trgovsko poslovanje, je tem večje važnosti, da preosnovimo svoje trgovsko poslovanje tako, da ga postavimo na sigurnejša tla in osiguramo svoje kupčije na podlagi dogovorjene podsodnosti borznega razsodišča.

Poleg ogromnega prihranka na času, pa pomeni borzno razsodišče tudi velik prihranek na stroških, ker so stroški pri borznem razsodišču minimalni.

Borzno razsodišče pa štiti tako tožitelja in toženca, ker je strogo objektivno, in prihrani torej tudi tožencu in obsojenecu ogromen čas, zlasti pa denar, ker je borzno sodno postopanje izdatno ceneje kot postopanje pri rednem sodišču.

Vse to pa je za trgovca danes velikega pomena, ker mora štediti čas in denar in poiskati najbližja in najhitrejša pota, da se zaščiti za svoje pravice, blago in denar. — Zato je gotovo, da bo razsodišče uvaževana in od vseh trgovcev vpoštevana institucija.

Kupujmo in podpirajmo
izvrstno
KOLINSKO GIKORJO
domači izdelek.

SLOVENIA-TRANSPORT d. z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 36.

Izvršuje vse spedijske posle, reekspedicije, vskladščanja, prevoze, carinjenje robe. — Telefon št. 723.

Carinsko posredništvo Just Piščanec, Ljubljana, Miklošičeva cesta 36.

Izvršuje carinjenje, carinske reklamacije, rekorze in vsa v carinsko stroko spadajoča dela. — Telefon št. 723.

november odklonila in s tem je bilo toženki dejansko onemogočeno, da pogodbo izpolni.

Prizivno sodišče prizivu ni ugodilo. — Nedopustna novota in torej neupoštevne so navedbe prizivu, da je toženka bila le posrednica sladkorne tvornice. Tudi v svoji ponudbi nikakor ne nastopa kot nekaka posredovalka neke sladkorne tvornice, temveč kot neposredna ponudnica in sopogodnica. Zato je njeno razmerje do tvornice glede na tožnico brez pomena. — Niti iz toženkega pisma v 15. oktobra, niti iz tožnične brzojavke od 18. oktobra ne izhaja, da je bila dobava sladkorja v mesecu novembru odločilni pogoj sklenjene kupne pogodbe. V ostalem je pa bil določen predmet in kupna cena med strankama, kar obsega zadostuje za veljavnost vsake kupne pogodbe. Tudi o pravočasnosti odgovora na ponudbo je prvo sodišče prav razsodilo. Toženkine trditve, da bi morale njeno pismo od 15. oktobra iz Zagreba biti v Mariboru že dne 16. oktobra, v vsakdanji izkušnji nima opore. Pa tudi ne glede na to je z brzojavnim odgovorom z dne 18. oktobra na toženkino pismo z dne 15. oktobra varovan rok čl. 319. trg. zk. in je smatrati, da je toženka toženko o sprejemu njene ponudbe pravočasno obvestila, ker toženka tudi pri rednem poštnem prometu na svoje pismo z dne 15. oktobra ni mogla pričakovati odgovora pred 18. oktobrom.

Revizijsko sodišče je revizijo zavrnilo. — Revizija meni, da je prizivno sodišče napačno uporabilo čl. 319. trg. zk., pa nima prav. Prizivna sodba namreč ugotavlja, da toženka trdi, da bi morala njeno pismo z dne 15. oktobra biti že dne 16. oktobra v Mariboru, nima opore v vsakdanji izkušnji. Po tej ugotovitvi je torej toženka prejela to pismo 17. oktobra. Njen brzojavni odgovor z dne 18. oktobra je bil torej pravočasen po čl. 319. trg. zk. — Tudi je pravno pravilen zaključek prizivne sodbe, da se je sklenila perfektna kupna pogodba. Kajti revizija sama navaja, da toženka v svoji ponudbi časa dobave ni določila, da pa je toženka zahtevala dobavo v novembru. Ko je toženka na postavi toženkine ponudbe po smislu čl. 326. trg. zk. smela zahtevati izpolnitev vsak čas, ni uvideti, da bi bila s svojo zahtevo, naj se pogodba izpolni v mesecu, sledečem mesecu ponudbe, sprejela ponudbo s pogoji ali omejitvami (čl. 322. trg. zk.) Zato tudi v tem oziru revizija ni utemeljena.

R. St.

Trgovina.

Naša zunanja trgovina. Generalna direkcija carin je objavila te dni statistiko o naši zunanji trgovini v letu 1924 in 1925. Napredek v uvozu naših izdelkov je opaziti samo v Rumuniji in na Grškem. Vse druge države so popustile. Uvoz našega blaga na Grško je znašal leta 1924 7'09, leta 1925 pa 7'40 odstotkov. Rumunija je uvozila leta 1924 za 252 milijonov 623.807 Din, leta 1925 pa za 1 milijardo 213.944.686 Din, Italija leta 1924 za 2.757.305.162 Din, leta 1925 pa za 2 milijarde 249.344.963 Din, Avstrija je uvozila iz Jugoslavije leta 1924 za 2 milijarde 332.971.109 Din, leta 1925 pa za 1.651.460.507 Din. Enako nazadovanje uvoza naših izdelkov se opazja tudi glede Turčije, Albanije, Egipta, Tripolisa in Madžarske.

Ureditve trgovinskih odnošajev med Jugoslavijo in Turčijo. Naš konzulat v Carigradu je poslal zunanjemu ministrstvu obširen referat, v katerem utemeljuje, da se čimprej uredi trgovinski odnošaji med obema državama. V februarju je Turčija zvišala carinske tarife za vse one države, s katerimi ni sklenila trgovinske pogodbe. Zato naš izvoz v Turčijo stalno nazaduje, tako da je zdaj po količini in vrednosti že minimalen. Ker je uvedla Turčija prohibitivne carine, je uvoz naše moke izključen. Poleg tega bo Turčija kmalu preskrbljena z domačim žitom, tako da ji ga ne bo treba uvažati. V Turčijo bi lahko izvažali les, cement, papir in živino. Zato pa je treba čim prej urediti trgovinske odnošaje.

Trgovska pogajanja med Grčijo in Bolgarijo. Iz Aten javljajo, da se bodo

kmalu pričeli razgovori med Bolgarsko in Grško za sklenitev trgovinske pogodbe. V Sofiji pričakujejo, da bo bolgarsko zastopstvo skušalo neoficijelno sprožiti tu vprašanje izhoda Bolgarije na Egejsko morje. Bolgari bodo zahtevali posebne koncesije in se sklicevali na obljube v mirovnih pogodbah. Grki pa hočejo predlagati Solun kot bolgarsko izhodišče.

Trgovske bilance. V aprilu so prodali Angleži za 5275 milj. funtov blaga (lani 60'88), kupili so ga pa za 100'72 milj. (lani 110'36); torej je znašala pasivnost v aprilu 47'97 milj. — Tudi ameriška zunanja trgovina je bila v aprilu pasivna: uvoz 398 milj. dolarjev, izvoz 388 (v marcu 445 in 375 milijonov). — Prav tako pasivna je italijanska trgovska bilanca; pasivnost prvega letošnjega četrtletja je znašala 2688 milijonov lir, lani 1481 milijonov. Uvoz 6620 milijonov lir (lani 6500), izvoz 3932 (lani 4017).

Amerika in kalij. Pred rudarsko komisijo poslanske zbornice v Washingtonu je poročal trgovski tajnik o položaju na kalijevem trgu. Izjavil je, da izhaja iz ustanovitve francosko-nemškega kalijvega kartela za U. S. A. v povečani aktualnosti naloga po otvoritvi lastnih kalijevih jam. Amerika ne sme biti odvisna od Nemčije in Francije. Zahteval je, naj se od države dovoljeni kredit 2.200.000 dolarjev za iskanje kalija odobri tudi od poslanske zbornice, čimprej mogoče. Amerika nakupi sedaj za ca 50 milijonov dolarjev kalija v Evropi. Ko bo imela lastne kalijeve jame, bodo cene evropskega kalija seveda padle; Amerikanci pravijo, da za polovico. V Taksasu so s kopanjem menda že začeli in sicer uspešno.

Industrija.

Zaostalost ruske industrije. Za veleelektrarno »Volhovstroj« pri Leningradu so naročili svoj čas poleg inozemskih transformatorjev tudi nekaj ruskih. Inozemske transformatorje so že davno postavili in delajo doslej brezhibno. Nasprotno so pa prve štiri ruske transformatorje, ki jih je napravil ruski elektrotrust, takoj po instalaciji odstavili, ker so bili slabo zgrajeni. Sedaj je napravil elektrotrust še tri transformatorje, ki imajo pa isto napako. Vodstvo »Volhovstroja« zahteva že plačane zneske nazaj, ali pa nadomestilo z novimi transformatorji.

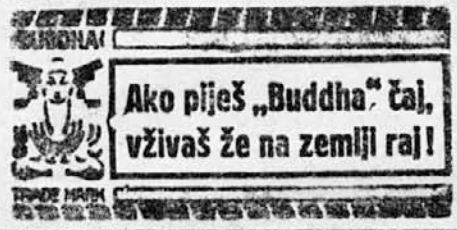
Mednarodni bakreni kartel. Severoameriški producenti bakra so sklicali v Bruselj konferenco, ki naj se posvetuje o novi organizaciji evropske trgovine bakra. Gre za ustanovitev obratnih organizacij v Evropi za mednarodni bakreni kartel. Hočejo prekupce po možnosti izločiti in prodajo novega bakra, v kartelu združenega, prepustiti samo nekaterim trgovskim tvrdkam. Gre v prvi vrsti za ameriški in belgijski baker. Tako bi kartel samovoljno lahko odločeval cene in se mu ne bo bati znižanja cen, kakor se je to v zadnjem času večkrat dogodilo.

Denarstvo.

Francoski sanacijski načrt. Vlada in Banque de France sta se dogovorili, da prevzame banka tehnično stran podporne akcije in da določi oni bančni zavod, ki prevzame posredovanje na svetovnem trgu. Banque de France obdrži popolno pravico razpolaganja s svojo zlato rezervno, ki bi jo porabili samo v slučaju, da se intervencija ponesreči in da bi bilo zlato poročstvo potrebno. V tem slučaju naj se da na razpolago del rezerve do izmere 500 milijonov zlatih frankov. Hkrati je finančno ministrstvo dogovorilo z zastopniki bank izdelalo splošni finančni sanacijski načrt, v katerem je ureditve dolga napram Angliji in U. S. A.; dalje pa odredbe, ki naj dajo finančnemu trgu večjo prožnost. Te odredbe so: 1. Sprememba in deloma ukinitve zakona, ki zabranjuje beg kapitala, tako da bi se mogel kapital bolj prosto gibati. 2. Odprava kuponskega zvezka. 3. Sprememba odredb o kontroli borznih spekulacij, ki naj se še zmeraj nadzorujejo, a manj ovirajo. 4. Stabilizacija franka. Ta reforma naj se izvrši polagoma, po etapah.

Promet.

Promet po Donavi. Letos se je pričel dosti prej kot lani. Žitni transporti zaenkrat še niso posebno živahni. Glavni kontingent je tvorila sedaj jugoslovenska koruza po Donavi dol do Braile, kjer jo preložijo na morske parnike. Sicer pa je bil promet od Braile naprej dolgo časa oviran, ker je bil prihod morskih parnikov vsled podvodnih sipin ob izlivu rokava Sulina otežkočen in deloma tudi onemogočen. Za plovbenost tega rokava pristojna Evropska donavska komisija se je sicer takoj sestrjala, a je vseeno dolgo časa trajalo, preden se je dosegel vsaj deloma zadovoljiv uspeh. Strokovnjaki so se o trajni dostopnosti Donave od Črnega morja do Braile za večje morske parnike izjavili precej pesimistično. Odslaj naprej bo jugoslovenska koruza usmerjala pot bolj proti Češkoslovaški, Avstriji in Južni Nemčiji. Slejkoprej imajo v Donavskem prometu veliko vlogo transporti rumunskega bencina in ruske ter rumunske nafte v tankih. Osebnosti promet se je pričel šele pred par tedni, pa je bil kljub slabemu vremenu doslej še dosti zadovoljiv. O prometu v drugi polovici leta se ne da nič reči, dokler ne bomo imeli pregleda o zaključku nove žetve.

RAZNO.

Smrtna kosa. Včeraj je v Ljubljani umrla ga. Roza Stacul, soproga uglednega trgovca v Šelenburgovi ulici g. A. Stacul. Blagopokojna, ki je bila krepka opora svojemu soprogu tudi v trgovini je bila znana kot dobrodušna, ljubezniva in plemenita gospa. Pokojno ohranimo v blagem spominu! Ugledni družini g. Stacula naše iskreno sožalje!

Iz Nemčije. V aprilu so napravili 20 tisoč meterskih stotov surovega sladkorja vseh vrst, v marcu pa 63.000. Sladkorja za porabo v aprilu 978.000 stotov, v marcu 1.184.000. Skupna produkcija zadnje kampanje od 1. decembra 1925 do 30. aprila 1926 znaša 11.596.000 stotov surovega sladkorja vseh vrst in 12.323.000 stotov sladkorja za porabo. — Nemškoatlantska brzojavna družba polaga kabele do Azorov in bo do 1. oktobra gotov. Sprejel bo 1500 do 2000 znamenj na minuto. — Nemčija je dovolila veliko državnih kreditov za industrijo in poljedelstvo; za laneno industrijo 9 milijonov mark, za gradbo traktorjev 21 milijonov, za kalijске kredite 10 milijonov, za sindikat dušika 20 milijonov, za vinogradništvo 30 milijonov itd. Slednjič znani ruski kredit 105 milijonov. Ti krediti javnosti niso bili vsi znani. — Elektrotehniških izdelkov je prodala Nemčija leta 1913/14 za 24.370.000 mark, leta 1925 za

26.600.000 mark, torej za 9'1% več; njena konkurentinja Anglija za 8.980.000 in za 19.920.000, + 121%, a Anglija v nasprotju z Nemčijo je lani tudi prav veliko kupila. — Nemški dijak Horkheimer v Rottenburgu ob Neckarju je vzpostavil radio-zvezo s prijateljem na Novi Zelandiji, torej ravno na nasprotni strani zemlje. — Največja in najbolj moderna električna gradba bo v Berlinu (Rummelsburg), gradi jo prof. Klingenberg. Vsi stroji bodo proizvajali 210.000 KW. — V Nemčiji bodo napravili poslopja po vzgledu ameriškega Woolworth v Newyorku. Sistem Woolworth je zgrajen na dveh temeljih: prodaja v velikanskih množinah, nakupovanje po kar moč nizkih cenah, spet v ogromnih množinah. Woolworth prodaja na ta račun v Ameriki vsako leto 25 milijonov robcev itd.

Iz Poljske. Od 1. oktobra 1925 do konca kampanje so producirali v vsej Poljski 5.215.000 meterskih stotov kristalnega sladkorja. Med kampanjo so ga porabili doma 970.000 stotov, prodali pa 1 milijon 839.000 stotov. V letošnjem marcu so imeli v zalogah še 2.346.000 stotov. — Tekstilij prodaja Poljska zmeraj manj; Lodoj jih je prodal v lanskem decembru za 7.576.000 zlatov, v letošnjem aprilu pa za 1.800.000, maj pa bo menda še slabši. Za vzrok navajajo splošno izostanek ruskih nakupov. — V aprilu je znašala poljska produkcija nafte 46.800 ton, v marcu 46.600 ton, v lanskem aprilu 42 tisoč 100 ton; na dan 1540 ton, 1500 ton in 1400 ton. — V prvem letošnjem četrtletju so dobavili 297.000 ton cinkove rude, lani v istem času 282.000; surovega cinka 29.500 ton in 28.500 ton, svinca 5300 in 7000 ton. Delavcev v tej industriji nad 11.000.

Gospodarske drobtine. Trdnost funta v Ameriki pripisujejo zvišanemu ugledu, ki si ga je priborila Anglija povodom zadnjega štrajka. Angleško časopisje hvali postopanje ameriških bank in pristavlja, da niso pozabile na zasluge, ki so jim jih izkazale angleške banke v krizi leta 1907. »Times« pristavlja, da je funt sedaj dolarju enakovreden, v predvojnem razmerju, da se pa morajo popraviti gospodarske posledice, ki jih ji povzročil štrajk. — Ogrski uvoz v prvem četrtletju je znašal 186.6 mil. zlatih kron, izvoz pa 153.9, tako da je bilanca za 32.7 milijonov aktivna. Lani je bila pa bilanca v istih treh mesecih za 52.6 milijonov zlatih kron pasivna. — Nasprotno pa je francoska zunanja trgovina spet pasivna in sicer v mesecih januar-april za skoraj dve milijardi frankov, 1.892.000.000. Uvoz je znašal 18 milijard in 843 milijonov frankov, izvoz pa 17 milijard in 951 milijonov. — Ogrska produkcija premoga gre od leta 1923 naprej stalno nazaj. Takrat je znašala 7.700.000 ton, skoraj 700.000 ton več kot leta 1913. Leta 1924 je pa padla na 7.100.000 ton in leta 1925 na 6.200.000 ton, torej za skoraj en milijon ton pod predvojno produkcijo. Leta 1925 je moralo 20 družb zapreti premogovnike. Na koncu leta 1923 je bilo na Ogrskem 85 premogovnih družb, na koncu leta 1925 pa samo še 60. — V gospodarskem letu 1925/26 je porabila Evropa 191.3 milijonov meterskih stotov sladkorja napram 174.9 v gospodarskem letu 1924/25, torej 16.4 več. Ker je Evropa v l. 1924/25 napravila 141.56 milj. stotov sladkorja in v letu 1925/26 148.44 m. stotov, je bilo primanjkljaj treba kriti s trstnim sladkorjem. Ker se druge države zelo same zalagajo, pride pri uvozu sladkorja v pošteve povečini le Anglija. — Na ogrskem denarnem trgu se pojavlja v zadnjem času velika likvidnost denarja; naložbe na hranilne knjižice in na kontokorent so prav izdatne. Povpraševanje po denarju pa ponehuje. V Luksemburgu započeta pogajanja o evropskem železnem kartelu so nadaljevali 18. t. m. v Parizu. — Amerikanska Standard Oil Co. se je pogodila s sovjetskoruskim petrolejskim sindikatom, da se začenjajo ruski petroleji s svetovnem trgu polagoma proti ameriškemu uveljavljati. — Ameriška zunanja trgovina izkazuje za april sledeče številke: izvoz 388 milijonov dolarjev (marec 375, lanski april 399); uvoz 398 milijonov dolarjev (marec 445, lanski april 349).

„SAVA“

obče zavarovalna d. d.
V ZAGREBU

Lastni garancijski fond nad
Din 30.000.000.—

USTANOVITELJI:

Hrvatska eskomptna banka, Zagreb,
Jadransko-Podunavska banka d. d.,
Beograd.

Prva hrvatska štedionica, Zagreb,
Srpska banka d. d., Zagreb,
Zemaljska banka d. d., Beograd,
Zemaljska banka za Bosno i Hercegovinu, Sarajevo.

GENERALNI ZASTOP ZA SLOVENIJO
V LJUBLJANI
Sv. Petra cesta št. 2

Posluje v vseh zavarovalnih
strokah

Brzojavni naslov: »SIGURSAVA«
Tel. št. 434.

Tovarna trikotaže in perila

GASPARI & FANINGER

MARIBOR — Ruška cesta štev. 45.

Priporočila svoje izdelke letnega blaga kakor: Otročje veslarske majice in moške mornarske maje v različnih vrstah in izdelavah, sokolske maje, mrežaste maje, kopalne hlače ter kopalne obleke za moške in ženske in damske reform trikot hlače. — Nadalje obveščamo naše cenj. odjemalce, da izdelujemo že zimsko trikotažo v najboljših vrstah ter sprejememo lahko naročila za vsako količino in dobavljivo za avgust ali september mesec. — Prodaja se samo trgovcem.

Ljubljanska borza.

petek, 28. maja 1926.

Blago: Brzojavni drogovi (smreka, jelka, bor) od 8—12 m, zdravi, ravni, obeljeni, feo meja, 23 vag. den. 300, bl. 300, zaklj. 300; bukove deske obrobljene: 270×5×18, 300×5×15, 250×5×12,5, feo meja den. 560; janski les 80 cm do 1'80 m, na zgornjem koncu 10—14 cm prem., feo meja den. 200; trami monte, feo nakladalna postaja bl. 220; hrastovi hlodi, od 30 cm napr., od 2.50 m napr., feo nakladalna postaja bl. 420; drva bukova, suha, zdrava, feo Ljubljana bl. 19; pšenica bačka 76/77 kg, 2%, feo bačka postaja bl. 307,50; koroza, suha, zdrava, feo vagon bačka postaja bl. 136; koroza inzulanka, feo vagon slov. postaja bl. 165; koroza činkvanti, feo nakladalna postaja bl. 215; koroza činkvanti baranjski, feo vagon nakladalna postaja bl. 212,50; ajda, feo vagon slov. postaja bl. 255; proso rumeno, feo vagon slov. postaja bl. 200; rž, feo vagon slov. postaja bl. 200; krompir beli, feo vagon slov. postaja bl. 60; seno polsladko, v balah, feo vagon slov. postaja bl. 60.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921 den. 76, bl. 77; Loterijska državna renta za vojno škodo den. 305, bl. 307; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den.

193, bl. 195, zaklj. 195; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 175; Merkantilna banka, Kočevje den. 102; Prva hrvaška štedionica, Zagreb den. 865, Slavenska banka d. d., Zagreb den. 50; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana den. 165, bl. 175; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 75, bl. 80; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana den. 285; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 100; »Split«, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb den. 25, bl. 30; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 55, bl. 65; »Sešir«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka, denar 103.

TRŽNA POROČILA.

Položaj na dunajskem tržišču. V začetku tedna na tržišču jaje ni bilo zabeleženih posebnih sprememb. Dovozi so bili dalje slabši; zlasti ruskega blaga je bilo malo. Toda je obenem tudi konzum močno popustil. Kljub temu je v naslednjih dneh pričakovati majhnega dviga cen. V trgovini na debelo notirajo: prvovrstno jugoslovensko blago 14, prvovrstno madžarsko 13,5, rumunska jajca 11,5, poljska jajca 11,5 grošev za komad na Dunaju.

Anton Stacul naznanja v svojem in v imenu svojih otrok ter vseh ostalih sorodnikov, da je njegova srčno ljubljen, dobra soproga, mati, stara mati, sestra, tašča, teta, gospa

Roza Stacul

v petek, dne 28. t. m. po dolgi težki bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo, dne 30. maja 1926 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Selenburgova ulica štev. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 31. maja ob 9. uri zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 28. maja 1926.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod.

IVAN JAX IN SIN, Ljubljana, Gosposvetska c 2

Najboljši šivalni in pletilni stroji. Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučuje brezplačno. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. Desetletna garancija. Pisalni stroji »Adler« in »Urania«. Kolesa iz prvih tovarn »Dürkopp«, »Styria«, »Waffenrad«, »Kayser«

TISKARNA MERKUR

TRGOV.-IND. D. D.
LJUBLJANA
Sim. Gregorčičeva 13
TELEFON ŠTEV. 552

Tiska časopise, knjige, posetnice, razglednice, pravila, lepake, letake, brošure, časopise i. t. d. Izvršuje vsakovrstne trgovske, uradne kakor tudi vse druge tiskovine v eni ali več barvah.

LASTNA KNJIGOVZNICA.

Naročajte, širite
»Trgovski list«.

MOTOCIKLI Jugo-Auto Ljubljana

B. S. A. — Najbolj sigurni in ekonomični za trgovsko polovanje. Nove znižane cene za 1926. Tel. 236

ESENCI

za rum, konjak, likerje in žganje
Ekstrakti in arome
za nealkoholne pijače vseh vrst
Koncentrirani sadni eteri
za aromatiziranje kanditov in sladčic

PRAVI MALINOVEC

Sadna marmelada »Nektar«
Sadni grog (Punsch)

-- Limonov sok --

priporočila:

Srečko Potnik in drug
Ljubljana, Metelkova ulica 13

!!! Zahtevajte cenike !!!

KJE SE KUPI?
Le pri tvrdki
Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Najboljši šivalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetovno znanih znamk
Gritzner - Adler - Phonix.
Istolam posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, fermeni, pnevmatika. Posk o vезenju na stroj brezplačen! — Večletna garancija! Na veliko! Na malo!

Veletrgovina

A. SARABON

v Ljubljani

priporočila
špecerijsko blago

raznovrstno žganje moko in

deželne pridelke raznovrstno

rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlin za di-

šave z električnim obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

Brodersko akcionarsko društvo

Sedež: Beograd „OCEANIA“ Ravateljstvo: Sušak

Redna mesečna trgovska proga

Jadransko morje, Marseille, Španija, Maroko do Kanarskih otokov

Odhod iz Splita	vsakega	1. meseca
„ „ Šibenika	4.	„
„ „ Sušaka	10.	„
„ „ Trsta	18.	„

pristaja eventualno v Gružu za: Marseille, Barcelona, Valencia, Oran, Melilla, Malaga, Tangier, Casa-Blanca, Tenerife in Las Palmas, pristane po potrebi tudi v ostalih medlukah.

Petnajstidnevna trgovska proga za

Egejsko morje

iz: Sušaka, Trsta, Splita, eventualno iz Gruža za: Patras, Kalamato, Pirej, Volo, Solun, Cavallo, Metileno, Chios, Smirno, po potrebi Ghytion, Dedeagač, Rodi, Kandijo in Kanejo.

Za pojasnila se je obrniti na ravateljstvo na Sušaku in glavno odpravništvo v Trstu ali na društvena zastopstva na Reki, v Šibeniku, Splitu in Gružu.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzojavke: Kredit Ljubljana

Telefon štev. 40, 457, 548, 805, 806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjudni in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.